

**Lapin ELY-keskus, poikkeaminen luonnonsuojelulain lajisuojelun
rauhotusmääräyksistä, näytteiden kerääminen rauhoitetuista sammallajeista
vuonna 2025, Lapin alue**

ASIA

Lupahakemus rauhoitettujen sammalien näytteenottoon

HAKIJA AT Nature Services Ltd, Arto Saikkonen

VIREILLE Hakemus 30.5.2025

HAKEMUS

AT Nature Services Ltd tekee luontoselvityksiä sekä kiiltosirppisammalen ja isonuijasammalen seurantoja Lapin alueella vuonna 2025. Yritys hakee lupaa poiketa luonnonsuojelun rauhottusmääräyksistä rauhoitettujen sammallajien näytteenottoon yrityksen työntekijöille Arto Saikkoselle ja Terhi Hultamolle. Lupahakemus koskee kaikkia rauhoitettuja sammallajeja.

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU:

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus myöntää haetun luvan. Luvassa tulee noudattaa seuraavia ehtoja:

1. Tätä lupa koskee seuraavia kasvilajeja: luonnonsuojelulailla (9/2023, 69 §) ja -asetuksella (1066/2023, liite 3) rauhoitetut sammallajit, jotka voivat esiintyä Lapin alueella:

hitupihtisammal, *Cephalozia macounii*

hiuskoukkusammal, *Dichelyma capillaceum*

isonuijasammal, *Meesia longiseta*

isotorasammal, *Cynodontium suecicum*

kiiltosirppisammal, *Hamatocaulis vernicosus* (*Drepanocladus vernicosus*)

korpihohtosammal, *Herzogiella turfacea*

kourukinnassammal, *Scapania carinthiaca* (*S. massalongi*)

lahokaviosammal, *Buxbaumia viridis*

lapinpahtasammal, *Orthothecium lapponicum*

lapinsirppisammal, *Hamatocaulis lapponicus*
pohjankellosammal, *Encalypta mutica*

2. Lupaa saavat käyttää vain tämän päätöskohdan yläpuolella kohdassa hakemus luetellut henkilöt;
3. Näytteitä kerätessä, kuljetettaessa ja säilytettäessä tämä lupa on pidettävä mukana ja näytettävä vaadittaessa;
4. Tämä lupa oikeuttaa mainittujen kasvien, niiden osien tai johdannaisten keruuseen vain lajinmäärittysten myöhempää varmistamista ja tarkistamista varten;
5. Sammalnäytteen on oltava noin nyrkkiin mahtuva määrä kerättävää sammallajia esiintymän koosta riippuen. Niukasta esiintymästä näyte voi olla vain muutamia versoja. Keräyksellä ei saa vaarantaa lajin esiintymän elinvoimaisuutta näytteenottopaikalla ja otettava näytemäärä on suhteutettava aina myös esiintymän kokoon. Mikäli on epävarmaa, säilyykö esiintymä näytteen keräämisen jälkeen elinvoimaisena, ei näytettä kerätä;
6. Kertyvät näytteet tulee tallentaa tämän luvan kopion kanssa luonnontieteellisiin museoihin museon ohjeistusta noudattaen.
7. Hakijan on toimitettava Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen Luontoympäristöyksikköön selvitys tämän luvan mukaisista toimista vuosittain kyseisen vuoden loppuun mennessä. Raportista tulee käydä ilmi mitä lajeja kerättiin, mistä ja kuinka paljon (koordinaatit metrin tarkkuudella). Raportista tulee käydä ilmi mihin museoon näytteet toimitettiin, sekä museoille toimitettujen näytteiden kotka-tunnisteet. Raportti voi olla esimerkiksi excel-muotoinen taulukko kotka-järjestelmästä tai laji.fi-järjestelmästä.

Kasvien keruulupa on voimassa Lapin maakunnan alueella 2.7.2025 - 31.12.2025

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 69 §, 74 §, 83 §

Luonnonsuojeluasetus (1066/2023) 6 § ja asetuksen liite 3

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 6 §, 8 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Perustelut

Sammalet, joita tämä lupa koskee ja jotka on lueteltu tässä luvassa ovat luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n mom. 2 ja luonnonsuojeluasetuksen (1066/2023)

6 §:n 3 liitteen mukaisesti rauhoitettuja kasvilajeja. Luonnonsuojelulain 74 §:n mukaan rauhoitettujen kasvien mm. kasvien tai niiden osien poimiminen, kerääminen ja irtileikkaaminen, juurineen ottaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n nojalla elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan poiketa luonnonsuojelulain 74 §:n kasveja koskevista kielloista. Poikkeuksen myöntämisen edellytyksenä on, ettei poikkeus haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämistä tai sen saavuttamista. Luonnonsuojelulain 3 §:n mom. 4 määritelmän mukaan eliölajin suojelutaso on suotuisa, kun laji pystyy pitkällä aikavälillä säilymään elinvoimaisena luontaisissa elinympäristöissään.

Lajinmääritysten varmistaminen on tarkoituksenmukaista, kun kartoituksissa ja selvityksissä halutaan päästä laadukkaaseen lopputulokseen. Useat sammallajit ovat varmasti lajilleen määritettävissä vain mikroskopian perusteella, joten näytteen kerääminen on välttämätöntä. Sammaltyöryhmän ohjeistus on, että direktiivilajien ja uhanalaisten lajien osalta havaintojen tulee aina perustua näytteisiin. Tallennetut havainnot ja näytteet palvelevat lajien levinneisyyden selvittämisessä. Tietoja käytetään lajien uhanalaisuusarvioinnissa, laji - ja luontotyyppien suojelun ja kunnostustoimien suunnittelussa sekä tutkimustarkoitukseen. Tarpeen mukaan määritykset pystytään näytteistä myös tarkistamaan myöhemmässä vaiheessa. Tämän luvan mukainen toiminta ei vaaranna rauhoitettujen kasvien suotuisaa suojelutasoa, koska esiintymien elinvoimaisuutta ei saa vaarantaa näytteenotolla, eikä epävarmassa tilanteessa näytettä kerätä. Esiintymien sijainnin ja tilan tunteminen on edellytys lajin suojelun turvaamiseksi.

LISÄTIETOJA PÄÄTÖKSESTÄ

Ylitarkastaja Merja Lipponen, puh. 0295 037 427

merja.lipponen@ely-keskus.fi

PÄÄTÖKSEN VOIMAAN TULO

ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. On perusteltua päästä tarvittaessa aloittamaan kartoitukset ennen kuin päätös on saanut lainvoiman, sillä maastokausi Lapin maakunnassa on lyhyt ja valitusajan loppuun odottaminen vaarantaisi luotettavan esiintymätiedon saamisen, sillä näytteiden kerääminen on välttämätöntä mm. sammalien tunnistamiseksi. Täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua tyhjäksi, sillä näytteenkeruu lupaehtoja noudattaen ei vaaranna yhdenkään esiintymän elinvoimaisuutta. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida sen luonteen vuoksi lykätä

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

Valitusosoitus on liitteenä.

Tämä päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla. Asian on esitellyt luontoympäristöyksikön ylitarkastaja Merja Lipponen ja ratkaissut yksikönpäällikön sijainen Ari Neuvonen.

JAKELU JA MAKSUT

Maksu Luonnonsuojelua edistäviin tutkimuksiin ja opetustarkoituksiin myönnettävät poikkeusluvut ovat maksuttomia

Päätös Päätös hakijalle (sähköpostilla)

Tiedoksi Ympäristöministeriö (sähköpostilla)
Suomen ympäristökeskus (sähköpostilla)
Metsähallitus (sähköpostilla)
Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri ry (sähköpostilla)

PÄÄTÖKSEN YLEISTIEDOKSIANTO

Tämä päätös annetaan tiedoksi myös hallintolain 62 §:n mukaisella yleistiedoksiannolla. Yleistiedoksiantoa koskeva ilmoitus julkaistaan Lapin ELY- keskuksen verkkosivulla: www.ely-keskus.fi/lappi/ → kuulutukset ja ilmoitukset.

LIITTEET Valitusosoitus

Tämä asiakirja LAPELY/2351/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/2351/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Lipponen Merja 01.07.2025 20:03

Ratkaisija Neuvonen Ari 02.07.2025 08:09